

מידעון אפריל-מאי 2023

האגף למחקר חברתי

תוכן עניינים:

- מהנעשה בשמורות ובגנים - ארצות הברית: עמודים 3-11
- מהנעשה בשמורות ובגנים – עולם: עמודים 12-18
- מהנעשה בשמורות ובגנים – ישראל: עמודים 19-22
- מהנעשה בשמורות ובגנים בעולם הערבי: עמודים 23-25
- מחקר חברתי רלוונטי: עמודים 26-27
- טעימה מהמחקר שלנו: עמודים 28-29

מהנעשה בשמורות ובגנים- ארצות הברית

18.04.2022- :THE ROGERSVILLE REVIEW

HOW CLIMATE CHANGE IS AFFECTING AMERICA'S NATIONAL PARKS

- הכתבה בוחנת מחקרים שונים של מדעני אקלים ושל שירות הפארקים הלאומיים כדי להבין מה תהיה השפעת משבר האקלים על הפארקים הלאומיים בארה"ב.
- בין ההשפעות המוצעות בכתבה: הפארקים הצפוניים צפויים לחוות התחממות מהירה יותר לאורך המאה הקרובה, הקרחונים ב-GLACIER NATIONAL PARK ילכו וייעלמו, יהיו יותר שריפות ועוד.

https://www.therogersvillereview.com/news/national/collection_01ff6fa6-f4be-5fdf-a2a4-21c3a6dbde6b.html#1

דיון נוסף בהשפעה הספציפית של משבר האקלים על הפארקים האמריקאיים ניתן למצוא

בכתבה: <https://weather.com/news/climate/news/2023-04-27-climate-change-national-parks>

parks

10.05.2023- :THE SALT LAKE TRIBUNE

ARCHES NATIONAL PARK MAY HAVE FOUND A MAGIC BULLET FOR OVERCROWDING. COULD IT WORK AT OTHER PARKS?

■ הכתבה בוחנת את מערכת הכניסה המתוזמנת ב-ARCHES NATIONAL PARK, את יעילותה, ואת היכולת ליישם אותה במקומות נוספים.

■ הכתבה קובעת שהמערכת הצליחה להפחית את עומס המבקרים באתר ולשפר את חווית הביקור בו, אך טוענת גם שלא ניתן ליישמה בכל מקום ועבור כל קהל מבקרים.

<https://www.sltrib.com/sports/2023/05/07/arches-national-park-visitors-will/>

18.04.2023- CBS: NEW GOOGLE MAPS UPDATES FOR NATIONAL PARK WEEK

■ GOOGLE MAPS משיקה מאפיינים חדשים שעתידים לסייע למבקרים להתמצא בפארקים הלאומיים בארה"ב.

■ המאפיינים החדשים אמורים לאפשר למשתמשים לגשת למסלולי הליכה, שבילים ולהנחיות הליכה ורכיבה על אופניים. כמו כן, האפליקציה המעודכנת תאפשר גם להוריד מפת פארק שאפשר להשתמש בה גם ללא גישה לאינטרנט.

[HTTPS://WWW.CBSNEWS.COM/SACRAMENTO/NEWS/GOOGLE-MAPS-NATIONAL-PARK-WEEK/](https://www.cbsnews.com/sacramento/news/google-maps-national-park-week/)

03.04.2022- :THE HARVARD GAZETTE

HOW DID 'THE GREAT OUTDOORS' GET SO EXCLUSIVE?

- הכתבה מנסה לענות על השאלה מדוע קבוצות מסוימות לא מגיעות לפארקים לאומיים (או במילים אחרות- מדוע מרבית מבקרי הפארקים האם אנשים לבנים)?
- הכתבה בוחנת את מדיניות הממשל בעבר שגרמה להרחקת קבוצות מסוימות מהפארקים, וכן את מאמצי התיקון שנעשים בימינו.
- בין מאמצי התיקון שפורטו בכתבה: עדכון שלטים ואנדרטאות ברחבי פארקים, שכירת שגרירים שייצגו השתתפות מגוונת בבילוי בחיק הטבע ועוד.

<https://news.harvard.edu/gazette/story/2023/04/americas-best-idea-but-not-for-all/>

04.04.2023- :THE 19TH*

PRINCIPAL HISTORIAN TURKIYA LOWE IS RESHAPING HOW THE NATIONAL PARK SERVICE TELLS THE AMERICAN STORY

- ראיון עם טורקיה לואו (TURKIYA LOWE), האישה הראשונה וההאפרו-אמריקאית הראשונה שממלאת את תפקיד ההיסטוריונית הראשית של ה-NPS. באחריות התפקיד - פיקוח על ההיסטוריה הנלמדת בפארקים ומוצגת לקהל המבקרים.
- בראיון לואו מספרת על משמעות תפקידה כהיסטוריונית (מבחינתה – "מספרת הסיפורים של האומה"), על הדרך שלה לתפקיד, וכן על מטרותיה ועל המאמצים הנעשים כיום להדגשת סיפוריהן של קבוצות שנדחקו לשוליים בעבר כמו אפרו-אמריקאיים ואחרים.

<https://19thnews.org/2023/04/national-park-service-principal-historian-turkiya-low/>

11.04.2023- :NATIONAL PARKS TRAVELER

PHOTOGRAPHY IN THE NATIONAL PARKS: THE INVITATION OF AN INTIMATE COMPOSITION

- כתבה העוסקת בצילום בשמורות טבע ומנסה להגדיר את הקווים המנחים לצילום תמונה שמרגישה אינטימית ושהקומפוזיציה שלה מושכת את המתבונן לתוכה.
- הכתבה בוחנת קומפוזיציות שונות ומסבירה באמצעות תמונות את ההשפעה שלהן על הצופה ואת התחושה שהן יוצרו בקרבו.

<https://www.nationalparkstraveler.org/2023/04/photography-national-parks-invitation-intimate-composition>

14.05.2023- :NPR

COMPOSERS CREATED MUSIC INSPIRED BY SEISMIC READINGS FROM YELLOWSTONE NATIONAL PARK

- הכתבה מספרת על קטע מוסיקלי חדש שהולחן בהשראת ובהתאם לקריאות ססמיות (SEISMIC READINGS) מהפארק הלאומי ילוסטון.
- דומניקו ויצ'יננזה הוא פיזיקאי באוניברסיטת אנגליה רוסקין באנגליה. הוא פיתח תוכנת מחשב שהופכת נתונים לתווים. ובשבוע שעבר, הנתונים האלה היו קריאות ססמיות בזמן אמת מילוסטון.
- הרעיון היה שהתווים המוזיקליים יעלו וירדו עם הרעידות שנוצרו על ידי הלוחות הטקטוניים המשתנים ללא הרף של כדור הארץ, כפי שאלו מורגשים ובאים לידי ביטוי בתהליכים הגיאולוגיים הייחודיים המתרחשים בילוסטון.

<https://www.npr.org/2023/05/14/1176062311/composers-created-music-inspired-by-seismic-readings-from-yellowstone-national-p>

12.04.2022- :THE WASHINGTON POST

8 HILARIOUS BUT TRUE WILDLIFE TIPS FROM THE NATIONAL PARK SERVICE

■ הכתבה מציגה אוסף ציורים מהטוויטר של רשות הפארקים האמריקאית (NPS) המספקים המלצות לטיול בטוח בצורה הומוריסטית.

■ בין הציורים המוצגים בכתבה:

- MOST SQUIRREL BITES ORIGINATE AT THE FRONT, OR "BITEY END", OF THE SQUIRREL.
- IF YOU COME ACROSS A BEAR, NEVER PUSH A SLOWER FRIEND DOWN... EVEN IF YOU FEEL THE FRIENDSHIP HAS RUN IT'S COURSE.

<https://www.washingtonpost.com/travel/tips/national-park-service-instagram-wildlife-tips/>

מהנעשה בשמורות ובגנים - מקומות אחרים בעולם

19.05.2023- FINANCIAL EXPRESS: BIOSPHERE RESERVES: A PERFECT EXAMPLE OF NATURE-LIFE COEXISTENCE

- כתבה הבוחנת את שמורות הטבע הביוספריות ואת תפקידן ויתרונותיהן.
- שמורות ביוספרית מוגדרות כאזורים שקיבלו הכרה בינלאומית מאונסק"ו בשל נופי הטבע או התרבות המצויים בהם. מטרתן היא לאזן בין התפתחות כלכלית וחברתית לבין שימור הטבע וערכי התרבות הנלווים.
- שמורת טבע ביוספרית צריכה לענות על שלושה מאפיינים: צריך להיות לה אזור ליבה מוגן בעל חשיבות אקולוגית, צריכה להיות מעורבות קהילתית בשימור המקום, ולאזור צריך להיות פוטנציאל לשמר אופני חיים שבטיים או כפריים מסורתיים בהרמוניה עם הסביבה.

[HTTPS://WWW.FINANCIALEXPRESS.COM/LIFESTYLE/SCIENCE/BIOSPHERE-RESERVES-A-PERFECT-EXAMPLE-OF-NATURE-LIFE-COEXISTENCE/3094343/](https://www.financialexpress.com/lifestyle/science/biosphere-reserves-a-perfect-example-of-nature-life-coexistence/3094343/)

01.04.2023- SOUTH AFRICAN NATIONAL PARKS: SANPARKS APPOINTS ITS FIRST FEMALE CHIEF EXECUTIVE OFFICER

- ארגון הפארקים הלאומיים של דרום אפריקה (SANPARKS), הגוף המדיני הממונה על ניהול מערכת הפארקים הלאומיים, מינה את האפילו סלו (HAPILOE SELLO) למנכ"לית שלו, מה שהופך אותה למנכ"לית הראשונה מאז הקמת הארגון ב-1926.
- הודעה זו מגיעה לאחר ישיבת ממשלה ב-29 במרץ 2023. יו"ר מועצת SANPARKS אמרה על המינוי שהמועצה שמחה למנות מנהיגה בסדר גודל של סלו לתפקיד בשל הידע השורשי שלה אודות הקשר ההדדי בין שימור, תיירות ואנשים.

[HTTPS://WWW.SANPARKS.ORG/ABOUT/NEWS/?ID=58794](https://www.sanparks.org/about/news/?id=58794)

22.05.2023- GOV.UK: ENJOY SUSSEX NATURE FROM YOUR SOFA

- לרגל "שבוע שמורות הטבע" באנגליה, שבוע בו מתקיימות פעילויות ייחודיות שמטרתן להעלות את המודעות לחשיבות שמורות הטבע, הושק סיור וירטואלי בשמורת הטבע KINGLEY VALE.
- הסיור, מיועד למי שרוצה לחוות את הטבע אך לא יכול להגיע אליו והוא מציע טעימה מהנופים הייחודיים של המקום.

[HTTPS://WWW.GOV.UK/GOVERNMENT/NEWS/ENJOY-SUSSEX-NATURE-FROM-YOUR-SOFA](https://www.gov.uk/government/news/enjoy-sussex-nature-from-your-sofa)

06.05.2023- CNTRAVELLER: THAT PICTURE YOU TOOK ON SAFARI MATTERS MORE THAN YOU THINK

■ ראיון עם צלם חיות בר מפורסם בשם גראם גרין (GRAEME GREEN) לאחר צאת ספרו שנקרא "THE NEW BIG FIVE". שמו של הספר לקוח מעולם הציד - בו המושג שימש לתיאור החיות הנחשבות ביותר לצוד, ומנכס את המושג דווקא לתחום שימור הטבע.

■ בראיון מספר הצלם על חשיבותו של הצילום לשימור הטבע והמגוון הביולוגי. הוא מסביר שהתמונות יכולות לשמש כדי להעלות למודעות בעיות שונות (כמו ציד) המאיימות על הסביבה.

[HTTPS://WWW.CNTRAVELLER.IN/STORY/WILDLIFE-PHOTOGRAPHY-SAFARI-AND-CONSERVATION-
THE-NEW-BIG-FIVE/](https://www.cntraveller.in/story/wildlife-photography-safari-and-conservation-the-new-big-five/)

17.04.2023- THE GUARDIAN:

BRECON BEACONS NATIONAL PARK RENAMED BANNAU BRYCHEINIOG IN WELSH LANGUAGE MOVE

- הפארק הלאומי BRECON BEACONS בוויילס משנה את שמו כתוצאה ממשבר האקלים. הפארק מוותר על השם האנגלי שלו ועל הלוגו שלו המציג משואה לזהטת פולטת גזי חממה, לטובת שם וולשי המדגיש את מורשת הפארק שקדמה לפיתוח ולוגו המדגיש את מאפייניו הטבעיים.

[HTTPS://WWW.THEGUARDIAN.COM/UK-NEWS/2023/APR/17/BRECON-BEACONS-RELAUNCHES-WITH-WELSH-NAME-BANNAU-BRYCHEINIOG-AS-PICTURE-OF-HOPE-FOR-FUTURE](https://www.theguardian.com/uk-news/2023/apr/17/brecon-beacons-relaunches-with-welsh-name-bannau-brycheiniog-as-picture-of-hope-for-future)

04.06.2023- MAKO: רוצים ללכת לים? הזמינו מקום 72 שעות מראש

- באיטליה ממשיכים להתכונן לקיץ עמוס במבקרים והודיעו לאחרונה שכל תייר שירצה לבלות בחופים של סרדיניה, ייאלץ להזמין מקום ושעה ספציפית 72 שעות לפני הביקור בעזרת אפליקציה ייעודית.
- כמו כן, פורסם שעל מנת להתמודד עם העומס יהיו מקומות נוספים באיטליה שיאכפו הגבלות על מספר המבקרים (למשל חוף אמלפי, ונציה ועוד).
- הכתבה מספקת הנחיות לתיירים כדי להתמודד עם השינויים.

[HTTPS://WWW.MAKO.CO.IL/TRAVEL-NEWS/INTERNATIONAL/ARTICLE-
EC878056C528881026.HTM?UTM_SOURCE=ANDROIDNEWS12&UTM_MEDIUM=SHARE](https://www.mako.co.il/travel-news/international/article-ec878056c528881026.htm?utm_source=androidnews12&utm_medium=share)

מהנעשה בשמורות ובגנים - ישראל

24.05.2023 - הארץ:

המהפכה הבאה: ערים ברחבי העולם מתחילות להפוך את עצמן לג'ונגל

- ראיון עם ד"ר אלני מיריווילי, שמיעצת לאו"ם איך להיערך לעידן החום הקיצוני.
- בראיון, מפרטת ד"ר אלני את ההשפעות החברתיות של משבר האקלים. בין השאר היא מסבירה שהמרחבים הציבוריים ייעלמו- עובדה המשפיעה ביתר שאת על תרבויות כמו התרבות הישראלית המבוססות במידה רבה על אינטראקציה וחיים משותפים.
- כמו כן, מפרטת ד"ר אלני את החזון שלה להתמודדות עם המשבר, לדוגמה- פרויקט באתונה בו מתוכנן להשתמש במים מאקוודוקט שנבנה בימי הקיסר אדריאנוס בשנת 140 לספירה כדי להעשיר את הריאות הירוקות ברחבי העיר ולהוסיף עוד צל.

<https://www.haaretz.co.il/magazine/2023-05-24/ty-article-magazine/.highlight/00000188-480b-de00-a588-ff0bee400000>

26.04.2023 - גלובס:

אתרי הטבע כבר לא עומדים בעומס: איפה נעשה פיקניק כשישראל תהיה בת 100?

- הכתבה מבקשת לענות על השאלה: מה ניתן לעשות כדי שגם הדור הבא יוכל ליהנות מהטבע בארץ או לפחות מפיקניק בחוץ?
- הרקע לכתבה הוא הקביעה כי היערות, הפארקים וחופי הים בישראל סובלים מעומסי מבקרים בכל סוף שבוע ועד לחגיגות ה-100 למדינת ישראל, האוכלוסייה בארץ צפויה לגדול במיליוני אנשים.
- ד"ר דותן רותם מרואיין בכתבה.

[HTTPS://WWW.GLOBES.CO.IL/NEWS/ARTICLE.ASPX?DID=1001444167](https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001444167)

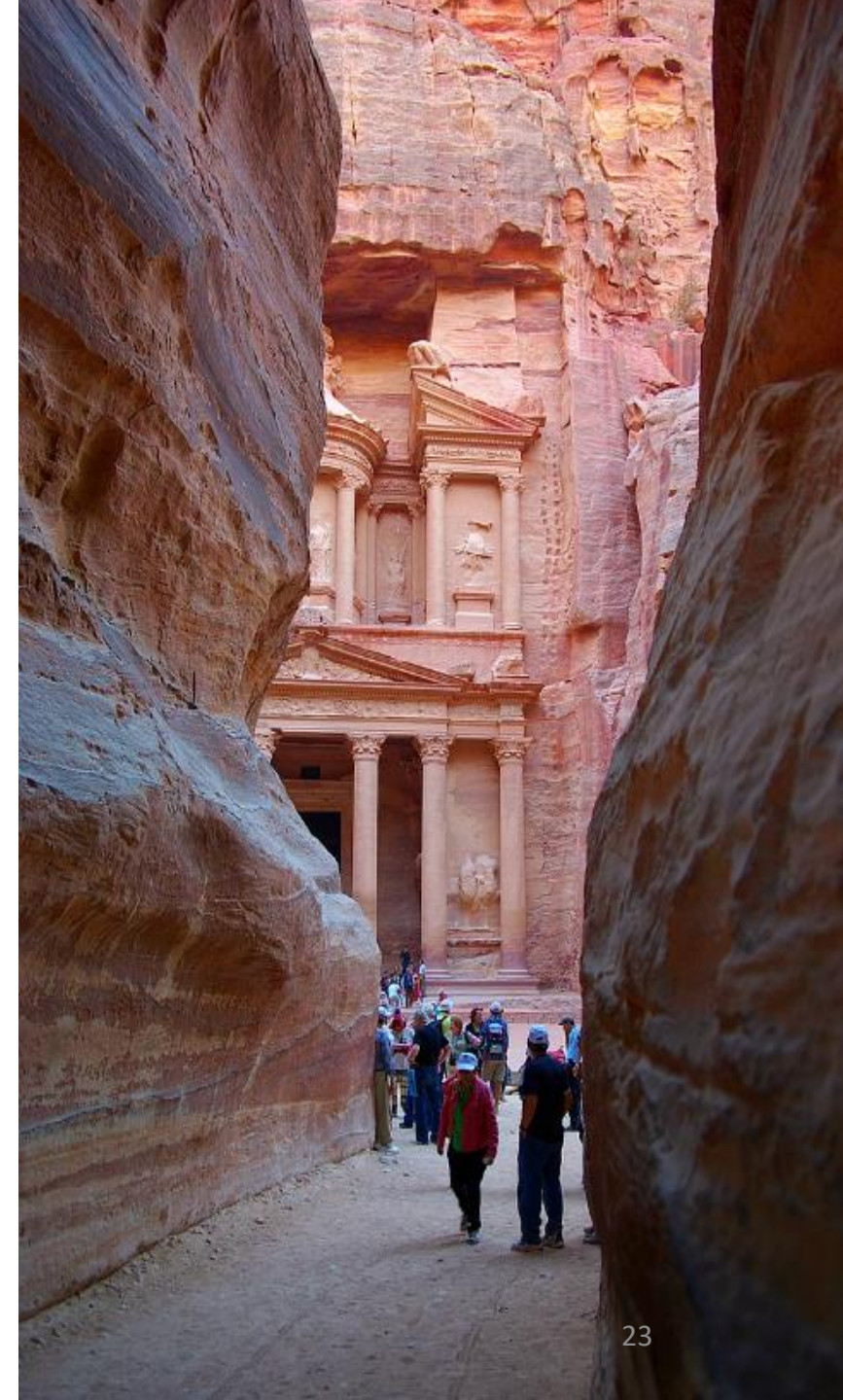
26.04.2023 - מעריב:

בדרך כל בשר: איך הפך המנגל למנהג הכי ישראלי ביום העצמאות?

- כתבה הבוחנת את ההיסטוריה של המנגל ואת תהליך הפיכתו למנהג ישראלי מאפיין.
- הכתבה בוחנת את תרומת הקומזיץ של המחתרות להתבססותו של המנגל, את השפעת הברביקיו האמריקאי ואת הטקסיות שמאחורי הנוהג - הגברים עומדים מאחורי המנגל, בסדר הכנת הבשר ועוד.
- הכתבה נוגעת גם ב"זווית הטבעונית" ועוסקת בתחליפים ובשינויים של השנים האחרונות.

[HTTPS://WWW.MAARIV.CO.IL/BUSINESS/CONSUMERISM/ARTICLE-1000436](https://www.maariv.co.il/business/consumerism/article-1000436)

מהנעשה בשמורות ובגנים בעולם הערבי

02.04.2023:

הסביבה תומכת בהשקעה בשמורות טבע [البيئة تدعم عمليات الاستثمار في المحميات الطبيعية]

- הכתבה עוסקת בתמיכת המשרד לאיכות הסביבה בהשקעות בשמורות הטבע במצרים, באמצעות מתן תמיכה טכנית ומייעצת למשקיעים ולחברות המבקשות להשקיע. כמו כן, המשרד מבקש לפתח את סביבת ההשקעה בשמורות הטבע ולפשט את ההליכים והרישיונות הדרושים לעבודה בתחום זה, במטרה למשוך השקעות נוספות ולהגביר את השמירה על הסביבה והמגוון הביולוגי במרחבים המוגנים.
- בנוסף, במטרה להשיג את חזונה של מצרים לפיתוח בר קיימא עד 2030, המשרד נקט בצעדים לפיתוח שמורות ראס מוחמד ונאבק בשארם א-שייח', כגון: פיתוח השירותים הניתנים למבקרים, הקמת לודג' אקולוגי ופיתוח החוף, פיתוח הכפר אל-גרקנה הסמוך לשמורות הטבע, השקת פרויקט שימוש במכוניות חשמליות בתוך השמורה ופיתוח מרכז ההכשרה לשמירת טבע ופיתוח מתחם המעבדות בשארם א-שייח'.

<https://shorturl.at/etLRW>

13.04.2023:

"חיות בר" מארגנת סדנה להערכת האפקטיביות של ניהול שמורות הטבע בשמורת הטבע ראידה [الحياة الفطرية تنظم ورشة عمل لتقييم فعالية إدارة المحميات الطبيعية بمحمية ريدة الطبيعية]

- הכתבה עוסקת ביוזמת "דורה" שהשיק המשרד לאיכות הסביבה, המים והחקלאות הסעודי בשיתוף המגזר הפרטי לשיפור הסביבה העירונית במדינה. היוזמה שמה לה למטרה לעודד אזרחים ותושבים להשתתף בניקיון ובטיפול מקומות ציבוריים ולהעלות את המודעות לחשיבות השמירה על סביבה נקייה.
- היוזמה כוללת גם הכשרת מתנדבים לטיפול בצמחים, גינות ופארקים, ומתן הציוד והכלים הדרושים לעבודה.
- כמו כן, במסגרת יוזמת "דורה" המרכז הלאומי לפיתוח חיות בר, בשיתוף המזכירות הכללית של המועצה לשיתוף פעולה למדינות ערב במפרץ, ארגן סדנת הכשרה להערכת יעילות ניהול שמורות הטבע. הסדנה מתמקדת בפיתוח ניהול משולב של משאבי טבע באזורים מוגנים.

<https://dora.sa/140875>

מחקרים חברתיים מעניינים

סוציולוגיה של בריאות וסביבה בישראל - גיליון מיוחד של כתב העת "סוציולוגיה ישראלית"

■ כתב העת סוציולוגיה ישראלית הוציא לאחרונה גיליון מיוחד בנושא בריאות וסביבה בישראל. בגיליון ניסיון להרחיב את הפרספקטיבות הסוציולוגיות על הקשר ההדוק שבין בריאות לסביבה ולבחון היבטים חברתיים, יחסי כוח, ותפקידם של שחקנים שונים בהבנת הקשר שבין בריאות הטבע ובריאות האדם.

■ בגיליון מספר רב של מאמרים מעניינים ובהם:

1. סוציולוגיה של בריאות וסביבה בישראל - פרק מבוא
2. מאמר הבוחן את ההשפעה החיובית של השהות בטבע על הבריאות הנפשית והפיזית של תושבים ומבקרים בטבע בפארק הכרמל.
3. מאמר שמראה כיצד פרקטיקות תרבותיות וידע מקומי בקרב אוכלוסיות בדואיות בדרום הארץ יכולים לשמש לא כמקור לבעיות בריאות אלא כמשאב חיוני להתמודדות עימן.

■ לינק לאתר של סוציולוגיה ישראלית ולתוכן העניינים:

[HTTPS://WWW.ISRAELI-SOCIOLOGY.SITES.TAU.AC.IL/%D7%9B%D7%93-1](https://www.israeli-sociology.sites.tau.ac.il/%D7%9B%D7%93-1)

■ לינק למאמר המבוא:

[HTTPS://WWW.ISRAELI-SOCIOLOGY.SITES.TAU.AC.IL/_FILES/UGD/4E278C_6B05399946D14C9CBD6055876D4BF99D.PDF](https://www.israeli-sociology.sites.tau.ac.il/_files/ugd/4e278c_6b05399946d14c9cbd6055876d4bf99d.pdf)

טעימה ממחקר שלנו – והפעם סקירת ספרות יישומית

* ניתן לקבל את הסקירה המלאה במייל

“סיורים עם גורים” –

סקירת ספרות בנושא חופשת לידה, פנאי וטבע

- “סיורים עם גורים” היא תכנית עתידית לסיורים באתרי רשות הטבע והגנים המיועדת להורים או סבים וסבתות עם פעוטות עד גיל שנתיים. מטרת התכנית היא להגדיל את מספר המבקרים באתרי רשות הטבע והגנים בימי אמצע השבוע באמצעות הורים/מלווים בחופשת לידה.
- לבקשת אגף שיווק בחטיבת קהל וקהילה הוכנה סקירה שכללה תיאור של הפרויקטים הקיימים בישראל ובעולם בתחום חופשת לידה ופנאי, ובייחוד פנאי בהקשרים של סיורים וטבע. כמו כן כללה הסקירה, התייחסות לצרכים לוגיסטיים ואחרים של הורים לפעוטות ופירוט אודות מחקר אקדמי בנושא, בהקשר של יתרונות להורה ולפעוט.
- את הסקירה כתבה יעל שפירא, WWW.ALTERNATIVETLV.COM

